

Giuliani dönemi New York'unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış

Oğuzhan Ömer Demir¹
Ahmet Çelik²
Hakan Cem Çetin³
Murat Özkan⁴

Özet

Bu makale, Giuliani döneminde, New York şehrinde suç oranlarındaki ani düşüşün sebeplerini ortaya koymaktadır. Ayrıca, bu dönemde ortaya koyulan suç önleme stratejilerinin nasıl uygulandığını ve ne sonuçlar elde edildiğini irdelemeye çalışmaktadır. Polisiye önlemlerin doğrudan suçu azalttığını iddia etmek zor olsa da, polisin, bilimsel araştırmaların da desteğiyle, daha etkin, şeffaf ve hesap verebilen bir anlayışla hizmet verdiğini ve bunun suçu önlemede pozitif katkı sağladığını söylemek mümkündür.

Anahtar Sözcükler: Giuliani, Kırık Camlar Teorisi, Suç Önleme Politikaları, Bratton, NYPD, COMPSTAT, Şeffaflık, Hesap Verebilirlik, Suç Sosyolojisi

¹ Yrd. Doç. Dr., Polis Akademisi Başkanlığı, Uluslararası Terörizm ve Sınır Aşan Suçlar Araştırma Merkezi (UTSAM), oodemir@egm.gov.tr

² Dr., Polis Akademisi Başkanlığı, A.Gaffar Okkan Polis Meslek Yüksek Okulu, acelik@egm.gov.tr

³ Dr., Polis Akademisi Başkanlığı, A.Gaffar Okkan Polis Meslek Yüksek Okulu, hakancem@rutgers.edu

⁴ Rutgers Üniversitesi, New Jersey-ABD, murozkan@hotmail.com

Why crime dropped during Giuliani's term in New York: A glance to crime prevention policies

Abstract

This article explores as to why crime rates dropped drastically during the Giuliani's Mayoral term in the City of New York. In addition to this, how crime prevention strategies were implemented and which results have been reached were also discussed for this period of time. Although it is hard to claim that police strategies were the only instrument in reduced crime rates, police have contributed positively to the prevention of crime by serving in an effective, transparent, and accountable manner with the support of scientific research.

Keywords: Giuliani, Broken Windows Theory, Crime Prevention Policies, Bratton, NYPD, COMPSTAT, Transparency, Accountability

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Giriş

Suç olgusu, insanoğlunun varoluşundan bu yana, her zaman sosyal hayatın gündeminde önemli bir yer tutan, sosyal bir fenomendir. Belli bir bölgede yaşanan suç oranlarındaki artış veya azalma, o bölgedeki toplumu olumlu ya da olumsuz yönde derinden etkiler. Yüksek suç oranlarının en büyük zararı, başarılı kişilerin ve ticarethanelerin o bölgeyi terk etmelerine yol açmasıdır. Bu terkler neticesinde, metruk binalarda ve işsizlik oranında artış ile beraber, vergi gelirlerinde düşme ve dolayısıyla da, halka standart olarak sunulan hizmetlerde azalma gibi domino etkisi oluşturan sonuçlar ortaya çıkabilir. Hatta belli tip suçlardaki artış, toplum içerisinde moral yönünden paniğe sebep olabilir⁵. Tersine bir durumda ise, insanlarda oluşan güvenli bölge algılaması sebebiyle, bölgenin ticaret hacmi ile kaliteli insan gücünde artma gözlemlenebilir. Suç oranlarındaki artışa ve azalmaya bağlı olarak ortaya çıkan birbirine taban tabana zıt bu iki senaryo, suç olgusunun sosyal hayatı ne kadar derinden etkileyebileceğini çok güzel bir şekilde özetlemektedir.

A. Suçun Azaldığına İlişkin Veriler ve Suç Oranları

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) genelinde ve New York Şehri özelinde işlenen suç oranlarında, son yıllarda belirgin bir düşüş gözlenmektedir. Bu düşüşün nedenlerine dair varsayımlar ve bu konuda yapılmış bilimsel çalışmaların sonuçlarına değinmeden önce, hangi suçlarda ve ne ölçüde düşüş yaşandığı Tablo-1’de görülmektedir. Bu tabloda, ABD genelinde ve New York’ta kişiye (cinayet-tecavüz- gasp-saldırı) ve mala (hırsızlık-soygun-oto hırsızlığı) karşı işlenen suç oranları ile bunların yıllara göre değişimi (nüfusa oranlandıktan sonra) yer almaktadır:

⁵ Cohen, S. (2002). *Folk devils and moral panics: The creation of the mods and rockers*: Routledge.

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo-1 1993-2005 ABD Geneli ve New York Suç Oranları Karşılaştırma Tablosu				
Yıllar-Oran/Suç Tipi	ABD Geneli		New York	
	Şahsa Karşı	Mala Karşı	Şahsa Karşı	Mala Karşı
1993 (Giuliani'nin göreve başlamadan bir önceki yıl)	1.926.020	12.218.800	153,543	446,803
2001 (Giuliani'nin ayrıldığı yıl)	1.436.611	10.412.395	74,413	213,172
Nüfusa göre azalma Oranı (1993–2001)	%32	%23	%56	%56
2005	1.390.695	10.166.159	54,623	162,509
Nüfusa göre azalma Oranı (1993–2005)	%37	%28	%68	%67

Görüldüğü üzere, ülke genelinde tüm suçlarda önemli oranda düşüş yaşanmıştır. Ancak bu düşüş, New York şehrinde ülke geneline oranla çok daha fazla olmuştur. Ülke genelinde, 1993-2005 yılları arasında, şahsa karşı işlenen suçlarda %37 ve mala karşı işlenen suçlarda %23 azalma olurken, aynı dönemde New York Şehrinde, şahsa karşı suçlarda %68, mala karşı işlenen suçlarda ise %67 azalma gerçekleşmiş olup, ABD geneliyle kıyaslandığında iki kat civarında bir azalıştan söz etmek mümkündür.

B. Suçun Azalmasına Etki Eden Faktörler

New York’ ta işlenen suçlarda kaydedilen bu önemli düşüş, hem uygulayıcıların hem de akademisyenlerin dikkatini bu düşüşü açıklamaya çevirdi. Bu yönde yapılan araştırmalar, birbirinden çok farklı nedenlere işaret etmektedir.

Örneğin, 1990’dan itibaren suç oranlarının azalması, birçok araştırmacıya göre, ekonominin iyileşmesi dayalı olarak işsizlikte yaşanan düşüşün bir ürünüydü. Bazı araştırmacılar ise, (Vietnam savaşından dönenlerin aynı yıllarda çocuk sahibi olması ve bebek nüfusunun aniden artmasının getirdiği sosyal sorunlara atfen kullanılan baby boom-bebek patlaması kavramını da kullanarak) belirtilen dönemde, sokak suçlarının çoğunu isleyen genç nüfusun sayısının azaldığını, suçun da buna bağlı olarak düştüğünü ileri sürdüler. Başka bir neden olarak, kokain kullanımının azalması gösterildi⁶. Kokainin ucuz yollardan elde edilmiş sahte hali olan “crack” kokain, 1984’ten 1990’ların başına kadar çok yaygın olarak kullanılmıştı. Bu yıllarda,

⁶ Walker, S. (1989). *Sense and Nonsense about Crime: A Policy Guide*. Pacific Grove, CA: Cole Publishing Company.

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

özellikle para getiren suçlar diyebileceğimiz, başta gasp olmak üzere, sokak suçlarında ve şiddet suçlarının tamamında oranlar yükseldi. Bu salgının durdurulması, bazılarının göre 90’lardan sonra suçun azalmasının ana sebebiydi⁷.

Bir diğer faktörün ise; suçlulara verilen hapis cezalarının sıklığı ve miktarının giderek artmasıyla beraber, hapishanelerin özellikle genç siyahî erkeklerle dolması nedeniyle, suç yoğun bölgelerde suçları idame ettirecek potansiyelin minimuma inmesi olduğu değerlendirilmektedir⁸.

İlk bakışta sıra dışı gibi görünen iki araştırma sonuçlarına daha değinerek, suçun azalmasının ne denli değişken faktörlere bağlanabileceğini not edelim. Bunlardan ilki, Steven Levitt tarafından yapılan ve suç oranının düşmesinde, 70’li yıllarda kürtajın serbest bırakılmasının etkili olduğunu iddia eden araştırmadır. Bu araştırmaya göre, istek dışı hamile kalan ve yalnız yaşayan bekâr anneler (single moms), menfi şartlarda büyüyecek olmalarından dolayı, ileride suç işleme ihtimali bulunan bebeklerini aldırma yoluna gittiklerinden, bir nesil sonra suç önemli ölçüde azaldı⁹.

İkinci araştırmaya göre ise; suç oranlarının yükselip alçalmasını en iyi açıklayan faktör, çocukların, ABD’de, yüzyılın başında sanayide çok yoğun olarak kullanılan, kurşun zehirlenmesine maruz kalmalarıydı..İddiaya göre, kurşun zehirlenmesini önlemek için atılan yerel ve federal adımlar başarılı oldu ve şiddete yönelmeyen daha sağlıklı nesiller yetişti; bu da, suç oranlarının daha önceki dönemlere nispetle önemli ölçüde azalmasına yol açtı¹⁰.

Sonuç olarak, suçun büyük oranda azalması hala ilgi çeken ve çok farklı yönleriyle araştırılan bir olgudur; ancak, hangi faktör veya faktörlerin bu düşüşe neden olduğu konusunda uzlaşma sağlanamamıştır.

Buraya kadar anlatılan hipotez veya açıklamalar, popüler kanının aksine, polis uygulamalarına değinmeden suç oranlarının düşüşünü izah etmektedirler. Fakat özellikle New York’ta suçun azalması, birçokları tarafından, Belediye Başkanı Rudolph Giuliani döneminde atılan adımlara ve polisin uyguladığı yeni stratejilere bağlanmaktadır. Suçun düşmesine sebep

⁷ Levitt, S. D. (2004). Understanding why crime fell in the 1990s: Four factors that explain the decline and six that do not. *Journal of economic perspectives*, 18(1), 163-190.

⁸ Visher, C. A. (1987). Incapacitation and crime control: Does a "Lock'em up" strategy reduce crime? *Justice Quarterly*, 4(4), 513-543.

⁹ Levitt, S. D., & Donohue Iii, J. J. (2001). The Impact of Legalized Abortion on Crime. *Quarterly Journal of Economics*, 116(2), 379-420.

¹⁰ Needleman, H. (2004). Lead poisoning. *Medicine*, 55(1), 209.

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

olup olmadıklarından bağımsız olarak, New York özelindeki gelişmeler, aşağıdaki bölümde ele alınmıştır.

C. 1990 Öncesi New York’ta Artan Güvenlik Sorunu ve Belediye Başkanlığı Seçimleri

ABD geneliyle uyumlu olarak, 1970 ve 80’ler boyunca New York’ta suç oranları giderek arttığından, insanların herhangi bir suçun mağduru olma korkusu yaygınlaşmış ve günümüzde şehrin en önemli turist bölgeleri olan yerler de dahil olmak üzere, bütün şehir, düzensizlik (disorder) ile suç ve kirliliğe teslim olmuş durumdaydı. Mesela, bugün tüm dünyadan insanların New York’a gidince gezdiği; sinema, tiyatro ve alışveriş mağazalarını barındıran Times Square, 1980’ler boyunca suçun ve korkunun hakim olduğu, pornografik materyallerin satıldığı, erotik sinemaların çoğaldığı bir bölgeydi. Tüm ABD’yi etkileyen etnik çatışmalar, New York’ta da görülmekte ve bunun neticesinde, özellikle siyahî azınlıkların öfkesi, endişe konusu olmaktaydı¹¹.

Bütün bu olumsuzluklarla mücadele etmek durumunda olan New York Polis Teşkilatı ise, uzun yıllar yakasına yapışmış rüşvet ve yolsuzluk skandallarıyla, komisyonlar kurarak uğraşmaktaydı ve buna paralel olarak da, etkinliği bir hayli azalmıştı¹²¹³¹⁴.

Böyle bir ortamda, 1993’te yapılan belediye başkanlığı seçimlerini, bir önceki dönemde de aday olan, ancak seçilemeyen Cumhuriyetçi Parti adayı Rudy Giuliani kazandı. Yaygın kanaate göre, 1993’teki seçimi Giuliani’ye kazandıran faktör, Demokrat Partili bir önceki Belediye Başkanı siyahî David Dinkins’ in uygulamaları olmuştur¹⁵. Ağırlıklı olarak şehrin orta ve üst sınıfıyla, beyaz ve Yahudi yerleşim bölgelerinden oy alan Rudy, 1965’ten bu yana şehirde seçim kazanan ilk Cumhuriyetçiydi¹⁶. Ancak, şehrin 1993 seçim kampanyası öncesi içinde bulunduğu güvenlik sorunu, tüm kampanyayı suç üzerine odaklamış ve bunun neticesinde de, “Giuliani’yi destekleyen Demokratlar Platformu” gibi oluşumlar ortaya çıkmıştır. Bu sayede, sadece Cumhuriyetçilerin değil, suçtan ürken çok geniş kesimlerin, politik geçmişine aldırmadan

¹¹ Sagalyn, L. B. (2003). *Times Square roulette: remaking the city icon*: The MIT Press.

¹² Baer Jr, H., & Armao, J. P. (1995). Mollen Commission Report: An Overview, *The New York Law School Law Review*, 40, 73.

¹³ Knapp, W. (1972). *The Knapp Commission Report on Police Corruption*: Braziller.

¹⁴ Skolnick, J. (2002). Corruption and the blue code of silence. *Police Practice and Research*, 3(1), 7-19.

¹⁵ Langan, P. A., & Durose, M. R. (2003). *The remarkable drop in crime in New York City*.

¹⁶ Elected Mayors of New York City Retrieved 09/01/2011, from

http://web.archive.org/web/20071012003808/http://nyc.gov/html/nyc100/html/classroom/hist_info/mayors.html#giuliani

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Giuliani’ye oy verdiği sanılan bir seçim atmosferi yaşanmıştır. Burada hatırlanması gereken bir nokta ise, Amerikan yönetim sisteminde yerel idarelerin, ülkemizde, merkezi hükümetin kullandığı birçok yetkiyi haiz olduğu ve yerel güvenlik yönetiminin de belediye başkanının idaresinde bulunduğuudur.

Giuliani, aynı seçim başarısını 1997’de de sürdürdü ve Cumhuriyetçiler, 1941’den bu yana ilk kez New York’ta üst üste iki seçim kazanmış oldular. Yapılan birçok değerlendirmede; Giuliani’nin, Demokratların ağırlıklı olduğu New York şehrinde iki dönem belediye başkanı olabilmesi biraz da, kendisinin parti sadakatinin az olması, popülist davranmaması ve şehrin demografik yapısı düşünüldüğünde, başta siyahi seçmenler olmak üzere azınlıkların oylarına ihtiyaç duymadığının farkında olarak hareket etmesiyle açıklanmaktadır¹⁷.

D.New York Polis Teşkilatı’nda (NYPD) Uygulanmaya Başlanan Yeni Güvenlik Anlayışı

Gerek New York şehrinde, gerekse de New York Polis Müdürlüğü’nde 1994 yılından itibaren gerçekleşen değişim, uygulamaya konulan projeler ve bunların sonuçları aşağıda sunulmuştur:

Kırık camlar yaklaşımı (Broken windows approach): George Kelling ve James Q. Wilson adlı bilim adamlarınca teorize edilen “Kırık Camlar” yaklaşımına göre, eğer bir binada pencerelerden birinin camı kırılmış ve kısa zamanda tamir edilmemişse, diğer camların da kırılma ihtimali yüksektir¹⁸. Daha başka bir anlatımla, eğer bir mahallede önemsiz görülen dilencilik, yerlere çöp atma, serserilik yapma, çevreye zarar verme, sokaklarda içki içme, duvarlara yazılar yazma gibi kabahatler işleniyor ve bunların önlenmesi için herhangi bir çaba gösterilmiyorsa, buralarda kamu düzenini bozan davranışlar artacaktır. Buralara fuhuş yapanlar, uyuşturucu satıcıları vb kişiler yerleşmeye başlayacak ve küçük suçların yerini daha ciddi suçlar alacaktır. Burada yaşayan ve kanunlara saygılı olan insanlar, suç korkusuyla zamanla buralardan ayrılacaklar ve bunların yerlerini suç işleme potansiyeli yüksek olan kişiler alacaktır. Kısacası,

¹⁷ Firestone, D. (1997). The 1997 Elections: The Voters; Big Victory, but Gains For Mayor Are Modest. *The New York Times*. Retrieved 12/01/2011, from <http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=980CEFDA1F30F935A35752C1A961958260>

¹⁸ Kelling, G., & Wilson, J. Q. (1982). Broken windows. *Atlantic Monthly*, 249(3), 29-38.

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

“Kırık Camlar” teorisi, daha büyük suçların önünü almak ve daha huzurlu bir ortam sunabilmek için, öncelikle, küçük suçların işlenmesini engellemenin gerekli olduğu tezine dayanmaktadır¹⁹.

Bu yaklaşımın savunucusu olan Prof. Dr. George Kelling, daha önce de New York Emniyet Müdürlüğü’nde ulaşım güvenliğinden sorumlu olan ve bilahare 1994 yılında Başkan Giuliani tarafından New York Emniyet Müdürü olarak atanan William Bratton ile New York Metro’sunda olağan hale gelen, ancak halk üzerinde suç mağduru olma korkusu yaşatan kabahat nevinden suçların (para ödmeden metroda seyahat etmek dilencilik-evsizlerin sokakları mesken edinmesi-kapkaç gibi) ortadan kaldırılması üzerine ortak başarılı çalışmalar yapmışlardı. Bu yaklaşım, 1994 yılından sonra NYPD’de yapılacak uygulamaların dayandırıldığı felsefe olmuştur²¹.

William Bratton’un NYPD Müdürü olması ile beraber Polisin yönetim ve polislik anlayışının değişmesi: Rudolph Giuliani’nin ilk icraatlarından birisi, NYPD’nin başına, o dönemde Boston Emniyet Müdürü olan William Bratton’u getirmek olmuştur. Daha önce New York Transit Polisi’nin (Ulaşım, metro ve tünellerden sorumlu) müdürü iken yaptığı başarılı çalışmalarla New York Metrosunu evsizler, dilenciler ve soygunculardan temizleyen Bratton, 1994 yılında göreve başlamıştır²².

William Bratton’un NYPD’ye yaptığı en önemli katkı, New York polis teşkilatının yönetimine ve polislik anlayışına getirdiği yeniliklerdir. Yukarıda da belirtildiği üzere, New York polisindeki köhnemiş ve başarısız polislik uygulamaları teşkilat üzerinde olumsuz bir hava meydana getirmişti. Bratton ilk olarak, çalışmayı sevmeyen ve değişime kapalı olan personeli görevlerinden başka yerlere sürerek işe başladı²³. Daha sonra ise, polis amirlerini sorumlu oldukları bölgelerde işlenen suçlarla ilgili tam yetkili kılarak, icraatlarından hesap vermelerini amaçlayan bir yönetim anlayışı geliştirdi. Polis amirleri, kendi bölgelerinde meydana gelen suçlara karşı “zamanında istihbarat toplama, kaynakları en hızlı şekilde kullanma, etkin teknikler

¹⁹ Clarke, R. V. G., & Eck, J. E. (2008). *Problem Çözücüler için 60 ‘Küçük’ Adımda Suç Analizi*. Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü.

²⁰ Kelling, G. L., & Coles, C. M. (1997). *Fixing broken windows: Restoring order and reducing crime in our communities*. New York: Free Press.

²¹ Blumstein, A., & Wallman, J. (2006). *The crime drop in America* (Revised ed.). New York: Cambridge University Press.

²² Karmen, A. (1996). What's driving New York's Crime Rate Down? *Law Enforcement News*, 22(456), 30.

²³ Silverman, E. B. (1999). *NYPD battles crime: Innovative strategies in policing*. Boston: Northeastern University Press.

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

geliştirme ve tüm çalışmalarını sürekli takip etme” olarak da sınıflandırılan sistematik bir izlemeye zorlanmışlardır. Bu yönetim anlayışı, aynı zamanda, yüksek teknolojiye dayalı bir sistemle de desteklenmiştir²⁴.

COMPSTAT (Bilgisayar Karşılaştırmalı İstatistikler) adıyla meşhur olan bu sistem; New York şehrinin tüm alt birimlerinde her ay meydana gelen suçların, bir önceki ayda ve yılda meydana gelen suçlarla karşılaştırmasının yapılmasını ve aynı zamanda, suçların yoğun olarak işlendiği yerlerin, suç haritalaması yöntemiyle tespiti ile, bir veri bankası aracılığıyla desteklenmesini sağlayan bir uygulamadır. Her hafta yapılan Compstat toplantılarına, NYPD birimlerinin sorumlu amirleri ekipleriyle beraber katılmak suretiyle, bir hafta içinde neler yaptıklarını suç oranlarına yansıyan bilgiler ışığında anlatarak, bir nevi hesap vermişlerdir. Başarısız olanlar, rotasyona tabi tutulurken, başarılı personel, daha iyi yerlerde görevlendirilerek, ödüllendirilmişlerdir²⁵. Bu toplantıları genellikle emniyet müdürü bizzat yönetmekte ve halkın katılımına da imkan sağlanmaktadır. Polis teşkilatında şeffaflık ve hesap verebilirlik (accountability) temeline dayanan bu yönetim anlayışı, Harvard Üniversitesi Kennedy School of Government ve Ford Vakfı tarafından Amerika’da en iyi devlet kurumu çalışması ödülü almış ve takibeden yıllarda, Amerika’nın değişik polis birimlerinde ve dünyada, 500’den fazla polis teşkilatında uygulanmıştır²⁷.

Kamuya açık alanların yeniden topluma kazandırılması: New York Emniyet Müdürü Bratton, göreve gelir gelmez, New York’taki suç problemini çözmeyi hedefleyen iki proje başlatmıştır. Bunlardan ilki, “New York’un Kamuya Açık Alanlarının Yeniden Kazanılması”; diğeri ise, “New York Sokaklarının Silahlardan Arındırılması” projeleridir²⁹. Bu her iki projeye, kamu düzensizliği ve ruhsatsız silah kullanımının azaltılmasıyla yaşam kalitesinin artacağı ve

²⁴ Bratton, W., & Knobler, P. (1998). *Turnaround: How America's top cop reversed the crime epidemic*. New York: Random House USA.

²⁵ O’Connell, P. E. (2002). Using performance data for accountability: the New York City Police Department's CompStat model of police management. *Managing for Results*, 179-223.

²⁶ Weisburd, D., Mastrofski, S. D., Greenspan, R., & Willis, J. J. (2004). The growth of Comp-Stat in American Policing [Police Foundation reports]. *Washington, DC: Police Foundation*.

²⁷ Walsh, W. F. (2001). COMPSTAT: an analysis of an emerging police managerial paradigm. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 24(3), 347-362.

²⁸ O’Connell, P. E. (2002). Using performance data for accountability: the New York City Police Department's CompStat model of police management. *Managing for Results*, 179-223.

²⁹ Blumstein, A., & Wallman, J. (2006). *The crime drop in America* (Revised ed.). New York: Cambridge University Press.

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

büyük suçların da önüne geçileceği varsayılmıştır. Örneğin, 1990’ların ilk yıllarına kadar, fuhuş ve benzeri suçların merkezi olarak bilinen ünlü Times Square, bu tip suçlardan arındırılmış ve milyonlarca turistin rahatlıkla gezinti yaptığı güvenli bir bölge haline getirilmiştir. Özellikle kamunun kullanımına açık olan park ve metrolarda, fiziksel altyapı değişikliğine gidilmiş; halkın yoğun olarak kullanıp sahiplendiği yerlerin suça zemin oluşturmayacağı düşüncesiyle, çevre düzenlemeleri yapılarak, kamuya açık alanların, “kanunlara saygılı vatandaşlarca geri kazanılması” amaçlanmıştır³⁰.

NYPD, bu politikaların sıkı şekilde tatbiki amacıyla, şüpheli araçları ve şahısları durdurarak arama; şüpheli görülen evsiz, dilenci veya sokakta içki içen kişiler üzerinde silah veya uyuşturucu madde araması yapma; uyuşturucu satıcılarını derhal tutuklama cihetine gitme, gibi uygulamaları hayata geçirmiştir. Bunlarla; suçların işlenmeden önlenmesi ve potansiyel suçluların caydırılarak, şehirden uzaklaşmalarının sağlanması amaçlanmıştır³¹.

New York Belediye Başkanı Giuliani’den önce, kabahat işleyenlerin yarısı belli gün ve saatte mahkemeye gelmeyi içeren celpler alıp serbest kalırken, bu oran 2000’lerde yüzde 10’lara kadar düşmüştür. Yani, küçük de olsa suç işleyenlerin, en az 24 saat gözaltında tutulduktan sonra hakim karşısına çıkarılmaları ve bu şekilde, işlenen suçların kahabat nevinden olsa, cezasız kalmayacağına bilinmesi hedeflenmiştir.

Bu yeni polislik anlayışı, küçük suçlara karşı tavizsiz olmayı ilke edindiğinden, birçok kaynakta, “**sıfır tolerans polisliği**” olarak adlandırılmıştır. Bugün oldukça negatif çağrışımları olan bu terimi, Giuliani ve ekibi hiç kullanmasa da, gerek uygulamada gerekse akademik çalışmalarda, 1990’larda New York’ta tatbik edilen polislik anlayışı, halen, çoğunlukla bu adla anılmaktadır.

Yeni polislik anlayışına verilen politik destek: William Bratton, NYPD’de görevde olduğu 21 aylık dönem zarfında, yaptığı uygulamalardan dolayı, Belediye Başkanı Giuliani’nin sınırsız desteğini arkasına almıştır. Öyle ki; yapılan aramalar, tutuklamalar ve sert polislik anlayışı nedeniyle NYPD, özelde sivil toplum örgütleri ile azınlık gruplarının, genelde ise halkın ciddi tepkisini çekmiştir. Ancak, alınan tepkilere rağmen, Giuliani’nin, Bratton’a destek olması,

³⁰ Blumstein, A., & Wallman, J. (2006). *The crime drop in America* (Revised ed.). New York: Cambridge University Press.

³¹ Karmen, A. (2000). *New York murder mystery: The true story behind the crime crash of the 1990s*: NYU Press.

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York'ta suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

polislik anlayışının New York'ta yerleşmesi üzerinde hayli etkili olmuş ve Bratton'ın ayrılmasından sonra, Giuliani'nin 2001 yılına kadar süren belediye başkanlığı döneminde görev yapan diğer emniyet müdürleri de, O'nun bu uygulamalarını, büyük ölçüde devam ettirmişlerdir.

E. NYPD'deki Çalışmaların Sonuçları:

Giuliani ve ekibinin 1994 yılından 2001 yılına kadar yaptıkları çalışmaların olumlu ve olumsuz sonuçları aşağıda özetlenmiştir:

Olumlu Sonuçlar: Suç ve suçluların üzerine kararlılıkla ve sürekli gidilmesinin sonucu olarak, halkın, suç korkusu azalmıştır. Daha önce polisin bile giremediği yerler haline gelmiş olan bölgeler (Örneğin, siyahların yaşadığı Harlem mahallesi), güvenli hale gelmiştir. Şehirde suç oranları ciddi şekilde düşmüş ve kabahat nevinden suçların üzerine gidilmesi hayat kalitesinin artmasına sebep olmuştur. 1994 yılında başlatılan ve kararlılıkla uygulanan polisiye yöntemler, Giuliani, yönetimden ayrıldıktan sonra da sürdürülmüş ve suç oranları 2001 yılından sonra da düşmeye devam etmiştir.

Giuliani döneminde, Polis teşkilatı içindeki köhne ve eski tarz yönetim biçimi, yerini daha modern ve teknolojinin de kullanıldığı bir idare tarzına bırakmıştır. Bunun sonucunda ise, hem emniyet teşkilatı bünyesinde iş memnuniyeti artmış, hem de New York şehri halkının Polise karşı kaybolan güveni, yeniden tesis edilmiştir.

Olumsuz Sonuçlar: Durdurma, arama ve tutuklama konusundaki sert tedbirler, başta azınlıklar olmak üzere, New York halkında ciddi tedirginlik ve rahatsızlık meydana getirmiştir. Polisin durdurma ve arama uygulamaları üzerine yapılan bir çalışmaya göre, 15 aylık süre zarfında, 175 Bin yayadan en çok siyahiler ve Latin kökenli göçmenler durdurulmuştur. Bu ayrımcılığı protesto etmek amacıyla, birçok defa çok geniş çaplı protesto yürüyüşleri düzenlenmiştir. Giuliani ve ekibi açıkça ırkçılıkla suçlanmış; evsizleri, dilencileri ve fakirleri şehrin görünen yerlerinden görünmeyen (ve Giuliani'ye oy vermeyecek) mahallerine sürmekle itham edilmiştir³².

Polisin sert ve tavizsiz tutumunun bir sonucu olarak, ülke çapında geniş yankı uyandıran iki hadise gerçekleşmiştir. Bunlardan ilkinde, 30 yaşında Haitili bir göçmen olan Abner Louima

³² Barry, D. (1998, 21/05/1998). Butts, Harlem's Prominent Pastor, Calls Giuliani a Racist. *The New York Times*. Retrieved 11/01/2011, from <http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9802E6D61239F932A15756C0A96E958260>

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

adlı şahıs, polis ve gece kulübü çalışanları arasındaki bir tartışma sırasında tutuklanmış; ardından, getirildiği polis karakolunda, polisin darp ve işkencesine uğramıştır. Şahıs, ciddi şekilde yaralanması üzerine, polis tarafından rapor tutulmaksızın hastaneye bırakılmış; bununla beraber, hastane hemşiresinin durumu fark ederek polis istihbaratına bildirmesi üzerine, olay ortaya çıkmıştır³³.

Bir diğer olayda ise, 23 yaşındaki Gineli bir göçmen olan Amadou Diallo, kendisini, aranmakta olan bir tecavüz sanığı sanan 4 sivil polis polis tarafından, dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle 41 kurşunla vurularak öldürülmüştür. Sanık polislerin uzun süren yargılanmaları sonucunda ise, beraat etmelerine karar verilmiştir³⁴.

F. Genel Değerlendirme

ABD’de suç oranları 1990’ların ortalarına kadar artmış; o tarihten itibaren, hemen her yerde azalmaya başlamıştır. New York şehrinde ise bu azalış, diğer büyük şehirlere kıyasla çok daha fazladır. Yukarıda da değinildiği gibi, suçların azalması; ekonominin iyileşmesi, işsizliğin düşmesi, kokain kullanımının ve genç nüfusun azalması ile mahkum sayısının artması (hatta kürtajın 1970’lerde serbest olması, kurşun maddesinin zararlarının önlenmesini amaçlayan politikalar geliştirilmesi) gibi faktörlere bağlanmaktadır.

Bunların dışında, birçok kaynak, New York özelinde suçların ciddi oranda düşmesini, 1993 yılında belediye başkanlığına seçilen Giuliani ve ekibinin güvenlik uygulamalarına bağlamaktadır. Giuliani ve özellikle New York emniyet müdürlüğüne atadığı William Bratton, o güne kadar çoğunlukla ihmal edilen küçük suç ve kabahatlere karşı, polisin tavizsiz olmasını, gözaltı ve hapis yolunu açmasını konu edinen “sıfır tolerans” yaklaşımını benimsemişlerdir. Bilimsel altyapısını “kırık camlar” teorisinin oluşturduğu bu anlayış, toplumda görmezden gelinen çevresel kirlilik, bozukluklar ve düzensizliklerin, müdahale edilmezse ivmelenerek artacağını; kısacası, küçük kabahatlerin veya düzensizliklerin, daha ağır suçların işlenmesine zemin hazırlayacağını öngörmektedir.

Bu yeni anlayış, aynı zamanda, fiziksel çevrenin yeniden düzenlenmesini; pis, düzensiz ve halk tarafından kullanılmayan kamuya açık alanların temizlenip, etkin bir kolluk gücüyle

³³ Vann, B. (2000). The Abner Louima case: Three New York cops guilty in cover-up of torture. *World Socialist Web Site* Retrieved 31/12/2010, from <http://www.wsws.org/articles/2000/mar2000/loui-m09.shtml>

³⁴ Weitzer, R. (2002). Incidents of police misconduct and public opinion. *Journal of Criminal Justice*, 30(5), 397-408

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

denetlenerek, kullanılabilir hale getirilmesini; bu sayede, devlet otoritesinin bireyler üzerinde hissettirilmesini amaçlamıştır. Önceleri polisin aktif ilgi alanına girmeyen ayıp ve kabahatler (yerlere tükürme, kamuya açık alanlarda veya gelişigüzel yerlerde ihtiyaç giderme, duvara yazı yazma ve dilencilik gibi), polisin çok sıkı takip ve kovuşturma yaptığı “yaşam kalitesine dönük suçlar” olarak ele alınmıştır.

Polis hizmetlerinde şeffaflık ve hesap verebilirlik parolasıyla, (şehrin ilçe emniyet müdürleri diyebileceğimiz) polis amirleri hem yetkilendirilmişler, hem de COMPSTAT adı verilen bir yönetim sistemiyle, bölgelerindeki suç oranları ve problemler hakkında bütün emniyet müdürlerinin katıldığı geniş toplantılarda hesap vermişlerdir. Bu yönetime ayak uyduramayan, rütbe ve kıdemce üstün olan amirler pasif görevlere alınırken, yerlerine, yeni teknolojiyi de kullanabilen genç nesil amirler atanmıştır. Bu çalışmaların sonucunda; polis teşkilatının modern yapısı güçlendirilmiş, suç önleme ana hedef olmuş ve suç oranları düşmüştür. Ancak, özellikle azınlıklar ve liberaller Giuliani’yi faşistlikle suçlarken, polise yönelik şikayetler fazlasıyla artmış ve tüm ülkeye takip edilen, öldürme ve kötü muamele örnekleri ortaya çıkmıştır.

Her ne kadar Giuliani ve dönemin emniyet müdürleri, suçların azalmasında aslan payının polis uygulamalarında yapılan değişikliklere ait olduğunu düşünüyorlarsa da, gerçekten suçların niçin azaldığına dair ortak kabul görmüş bir açıklama yoktur. Kanaatimiz odur ki, dile getirilen hemen her faktör, bu konuda etkili olmuştur.

Polisiye tedbirlerin suçu azalttığını kesin olarak söylemek zor olsa da, arkasında siyasi destek ve yetkiyle polisin, çok daha aktif olduğu ve bunun da suç oranının düşmesine önemli derecede katkı sağladığı söylenebilir. Diğer taraftan, azınlıkların, polise yönelik şikâyetlerinin de dönem içerisinde azaldığını ve hemen bütün çevrelerce, polisin –bilimsel araştırmalardan da istifade ederek– daha etkin, şeffaf ve hesap verebilen bir anlayışla yönetildiğinin kabul edildiğini söylemek mümkündür.

Amerikan polislik anlayışı, 1900’lerden bu yana sürekli gelişmekte ve evrim geçirmektedir. Bugün 1990’larda yapılan bu uygulamaların yerine, polisin proaktif hareket ettiği, olayları değil, olayların arkasındaki problemleri analiz ettiği görülmektedir. Denilebilir ki, ABD’de, suçu önlemede, özellikle suçu ortaya çıkaran çevresel faktörler ve fırsatların

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York’unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

azaltılmasını temel alan “problem odaklı polislik” anlayışı, güvenlik uygulamalarının esasını oluşturmakta ve bu şekliyle, hemen bütün ülkeler tarafından da örnek alınmaktadır.

Kaynakça

- Baer Jr, H., & Armao, J. P. (1995). Mollen Commission Report: An Overview, *The New York Law School Law Review*, 40, 73.
- Barry, D. (1998, 21/05/1998). Butts, Harlem's Prominent Pastor, Calls Giuliani a Racist. *The New York Times*. Retrieved 11/01/2011, from <http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9802E6D61239F932A15756C0A96E958260>
- Blumstein, A., & Wallman, J. (2006). *The crime drop in America* (Revised ed.). New York: Cambridge University Press.
- Bratton, W., & Knobler, P. (1998). *Turnaround: How America's top cop reversed the crime epidemic*. New York: Random House USA.
- Clarke, R. V. G., & Eck, J. E. (2008). *Problem Çözücüler için 60 ‘Küçük’ Adımda Suç Analizi*. Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü.
- Cohen, S. (2002). *Folk devils and moral panics: The creation of the mods and rockers*: Routledge.
- Elected Mayors of New York City Retrieved 09/01/2011, from http://web.archive.org/web/20071012003808/http://nyc.gov/html/nyc100/html/classroom/hist_info/mayors.html#giuliani
- Firestone, D. (1997). THE 1997 ELECTIONS: THE VOTERS; Big Victory, but Gains For Mayor Are Modest. *The New York Times*. Retrieved 12/01/2011, from <http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=980CEFDA1F30F935A35752C1A961958260>
- Karmen, A. (1996). What's driving New York's Crime Rate Down?' *Law Enforcement News*, 22(456), 30.
- Karmen, A. (2000). *New York murder mystery: The true story behind the crime crash of the 1990s*: NYU Press.
- Kelling, G., & Wilson, J. Q. (1982). Broken windows. *Atlantic Monthly*, 249(3), 29-38.
- Kelling, G. L., & Coles, C. M. (1997). *Fixing broken windows: Restoring order and reducing crime in our communities*. New York: Free Press.
- Knapp, W. (1972). *The Knapp Commission Report on Police Corruption*: Braziller.
- Langan, P. A., & Durose, M. R. (2003). *The remarkable drop in crime in New York City*.
- Levitt, S. D. (2004). Understanding why crime fell in the 1990s: Four factors that explain the decline and six that do not. *Journal of economic perspectives*, 18(1), 163-190.
- Levitt, S. D., & Donohue Iii, J. J. (2001). The Impact of Legalized Abortion on Crime. *Quarterly Journal of Economics*, 116(2), 379-420.
- Needleman, H. (2004). Lead poisoning. *Medicine*, 55(1), 209.
- Noel, P. (2007). *Why Blacks Fear America's Mayor': Reporting Police Brutality and Black Activist Politics Under Rudy Giuliani*. Bloomington, IN: IUiverse.

Demir, O. Ö., Çelik, A., Çetin, H. C., Özkan, M. (2011). Giuliani dönemi New York'unda suç neden azaldı? Suç önleme politikalarına bir bakış. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 8:2. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

- O'Connell, P. E. (2002). Using performance data for accountability: the New York City Police Department's CompStat model of police management. *Managing for Results*, 179-223.
- Sagalyn, L. B. (2003). *Times Square roulette: remaking the city icon*: The MIT Press.
- Silverman, E. B. (1999). *NYPD battles crime: Innovative strategies in policing*. Boston: Northeastern University Press.
- Skolnick, J. (2002). Corruption and the blue code of silence. *Police Practice and Research*, 3(1), 7-19.
- Vann, B. (2000). The Abner Louima case: Three New York cops guilty in cover-up of torture. *World Socialist Web Site* Retrieved 31/12/2010, from <http://www.wsws.org/articles/2000/mar2000/loui-m09.shtml>
- Visher, C. A. (1987). Incapacitation and crime control: Does a "Lock'em up" strategy reduce crime? *Justice Quarterly*, 4(4), 513-543.
- Walker, S. (1989). *Sense and Nonsense about Crime: A Policy Guide*. Pacific Grove, CA: Cole Publishing Company.
- Walsh, W. F. (2001). COMPSTAT: an analysis of an emerging police managerial paradigm. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 24(3), 347-362.
- Weisburd, D., Mastrofski, S. D., Greenspan, R., & Willis, J. J. (2004). The growth of Comp-Stat in American Policing [Police Foundation reports]. *Washington, DC: Police Foundation*.
- Weitzer, R. (2002). Incidents of police misconduct and public opinion. *Journal of Criminal Justice*, 30(5), 397-408.